

רשלנות מדהימה גרמה שאוניה זו נסתפה אל שובר הגלים בנמל, חסמה את המעגן

יום ה"עצמאות"

בימאות. היא מזכירה, בין השאר:

- שאין צוות ישראלי מספיק להפעלת אוניות הדגל הישראלי, ויש צורך באנשי צוות זרים, בלתי-אחראיים לעיתים, בעמדות מפתח רבות. זוהי אחת התוצאות ארוכות הטווח של שבירת שביתת-הימאים הגדולה, ששררה גם את עורך המיקצוץ ואת גאחתו, חיסלה את הקסם שהיה טמון בו לגבי הדור הצעיר. השבוע היה חשוב לזכור זאת, לאור הסכנה כי מישנה טראגי זה יחזור בשטח התעופה, יסכן בטחח ארוך, את הבטיחות של הנוסעים.
- יש לאנשי-החוף בלתי-מיקצועיים שליטה מסוכנת על אנשי-הים — תופעה שגם היא הודגמה, במישור אחר, במשבר אל-על.

היה להתרחש. האוניה, שהסתובבה ללא הרף על שרשרת העוגן היחיד, שחקה את חוליות השרשרת, ניתקה ממקומה. הצוות הזר היה שיכור כלום, לאחר שבערב ה' קודם הריקו המלחים לקירבם כמיות גוד' לות של משקה. שום צופה לא ניצב על הסיפון. מחוסר כוח במועדים, אי אפשר היה לעשות מאומה.

הגלים דחפו את האוניה לעבר החוף. בתחילה לא הבחין כלל הצוות במיתרחש. היא הגיעה עד לפתח הנמל, ליד שובר הגלים, חסמה את הכניסה אליו, ונתקעה על שרטון. היתה קיימת סכנה חמורה ש' האוניה תתהפך. על כן הורידו הליקופטר צבאי, בבוקר, את אשתו ובנו של הקצין הראשון הפולני.

רבי-החובל החליט להסיק את המסקנה ההגיונית, יצא בכיוון לנמל חיפה הבטוח. כן עשתה אוניה שניה שעגנה מול תל-אביב — האוניה הגרמנית הקטנה מאיה. הקשורה בחברת צייס.

כשהיתה עצמאות במרחק 38 מיל ימי מחיפה, קרה משהו מוזר. פקיד חברת עתיד בשם מורחי, שאינו ימאי אלא אחראי על שטריה-מיטען של החברה, התקשר עם רב-החובל ברדיו-טלפון של החברה, נתן לו הוראה לחזור מיד לתל-אביב, להמשיך ב' פריקה. הסיבה שעמדה לנגד עיניו של איש-המיטח: הפסקת הפריקה בתל-אביב תגרום להפסד כספי.

ל צי החוף של תל-אביב הצטרפה השבוע אוניה נוספת. תחילה היו אלה אוניות המפעלים, טיגרהיל ופאריסה. ש' נתקעו בשנות המנדט בחוף העיר, גרמו לנהירה המונית של אזרחים משתאים ל' טיילת. אחר-כך היתה זו אונית האציל אל' סלונה, שנתקעה מול חוף הרחצה. השבוע נוספה אליהן אונית המשא הישראלית עז' מאות. בשבת האחרונה היא נגרפה על ידי גלי הסערה אל החוף, עלתה על שרטון, דרומית לשובר הגלים של מעגן תל-אביב. אלא שהפעם לא נועדה ההיתקעות על החוף להורדת מעפילים או פריקת-נשק. היא היתה פרי רשלנות מוזרה, שרק במיקרה לא הסתיימה באסון.

עוד בטרם האיר השחר בבוקר השבת ה' אחרונה, הבחינו אנשי נמל תל-אביב ב' אוניה עצמאות, שעגנה מול הנמל מזה יומיים, כשהיא מתקרבת במהירות לכיוון המעגן. אנשי המשמרת בנמל עשו נסיונות נואשים לעצור כעד האוניה. הם אותתו לה בפנסים, ניסו להתקשר עמה באלחוט. אך דבר לא עזר. צילה השחור של האוניה, באורך 80 מטר, נע כרוח רסאים על גלי הים הסוערים, כשהיא מאיימת להתנפץ על מוח הבטון.

היתה זו תאוניה בלתי רגילה וחמורה לא רק לגבי האוניה עצמה. היא חסמה את המעגן, שיחקה למעשה את נמל תל-אביב למשך ארבעה ימים. רב חובלה האיטלקי וצוות הפיקוד שלה, המורכב כולו מימאים זרים, פולנים ואנגלים, לא יכלו להסביר כיצד התרחשה התאוניה, ניסו להתחמק, להסתתר ולהימנע מקהירה. כי מאחורי ה' תאוניה הסתתרו עובדות שחשפו רשלנות חסרת תקדים, בה מעורבים גורמים רבים.

• פרס מקשר: רבי-החובל הישראלי ה' אחרון של עצמאות היה נמרוד אשל, ש' חזר החודש, זו הפעם הראשונה מאז ה' שביתה, לעבודה בחברת צייס. בזאת חוסי לה, סוף סוף, התורשה הישירה האחרונה של השביתה.

★ ★ ★ שליטת אנשי החוף

ה מסקנות הנובעות מן הפרשה מטי' לות אור עגום על המציאות השררת

למרות הים הסוער, הטיל רבי-החובל יוגן מול החוף. דבר זה אסור בתכלית, כי בתנאי סערה חייבת אוניה להישאר בתנ' עז, להפעיל את כל מנועיה — כדי ש' תהיה אפשרות לשלוט בה.

רבי-החובל לא הטיל שני עוגנים, כדורש, אלא רק את העוגן השמאלי. אוניה העוגנת על שני עוגניה אומנם מסתובבת מעט, אך לא ב'360 מעלות. ואילו אוניה על עוגן אחד מסתובבת לא הגבלה על צירה, עם כיוון הרוח או הגלים.

• כמעט כל צוות האוניה, זולת ה' זרים, קיבל חופשת-בית. על האוניה נשאר רק צוות-החוף, שאינו מסוגל להפעיל אותה, וכמה זרים. בחדרה-מכונות, למשל, נישאר רק מכונאי אחד — כך שאי-אפשר היה להפעיל את כל מכונות האוניה בשעת חירום. דבר זה אינו מקובל באוניות שכל צוותן הוא ישראלי. אלא שהפעם, כשצוות הפיקוד היה כולו זר, התירו לעצמם ה' ימאים הישראליים לרדת מיד לחוף.

★ ★ ★ הוראה של פקיד יבות התאוניה מגלות מצב שכ"מ עם ולא ייאמן — מצב החייב לעצור חדה עמוקה לגבי הימאות הישראלית.

• כל אוניה העוגנת על עוגן, כפופה להוראות-קבע, האומרות כי חייב להימצא קצין-משמרת על הגשר, ותן פרוקי-זמן קב' עים חייב הוא לצפות לעבר החוף כדי לחדא, באמצעות מכשירים מדויקים, כי האוניה אומנם נמצאת על מקומה ואינה נגררת לחוף. הוראות אלה שרירות גם ב' מיקרה שהים שקט, לא כל שכן בשעת סערה. כמרכן חייב צוות מצומצם להישאר על האוניה כדי למלא את הוראות הקצין התורן, כולל אנשי-מכונה (לחדים ומנוע). בשעה חמש בבוקר התרחש מה שמוכר

עצמאות, בת 2200 טון, היתה שייכת לחברת הספנות המשותפת של הקיבוץ ה' מאוח וחברת עתיד. כשנתפרקה השותפות, נמסרה האוניה הקטנה לידי חברת עתיד ה' פרטית. אולם כמעט כל הצוות שלה הוא זר — ובכלל זה רבי-החובל והקצונה.

של עצמאות התקועה בפתח נמל תל-אביב ניצב על ארנוי המיטען הנר' טביס מקצף הגלים תוך ניסיון למצוא דרך לפרוק את המשא. הצוות שנשאר על האוניה בעת שנסחפה בסערה היה ברובו זר, שתוי ובלתי מסוגל לפעולות-הצלה.

משרד-הפנים הגיע למסקנה כי מה ש' משחית את חופי הארץ אינה העובדה ש' מועצות מקומיות גודרות שטחי-חוף, וש' שטחים אחרים מועברים לרשותם הבלעדית של בני משפחת רוטשילד או אנשי מועדון הים התיכון. הסכנה היא בכך שכורים ויפויף בחופים, אי לזאת נקט משרד הפנים בפעולה שמטרתה למנוע השחתת חופי רחצה, סרב לחדש את רשימות הכרייה של תשעה הקואופרטיבים לכריית-זיפויף במדינה.

גה שאירעה לאוניה עצמאות בנמל תל-אביב (ראה מטרת).

פני-הארץ

הטוונים ראשם בזיפויף

מכונות הבנין יפסיקו לפעול. בניית ה' שיכונים תיעצר. כל בנייה פרטית תחוסל. רבבות פועלי-בניין יובטלו.

זהו מצב קאטסטרופאלי לגבי מדינה כ' ישראל. אבל זהו מה שעומד לקרות בעוד מספר שבועות, מבלי שהנוגעים בדבר יתנו את דעתם על-יכך. איך זה יקרה? פשוט מאוד: מתוך דאגה, כיכול, לשמירת חופי הארץ.

עזרת החוק והגישו תביעה משפטית. טען עורך הדין פישמן בכתב התביעה: הנתבעים ביצעו מעצר שוא ותקיפה, הש' פלת כבוד-האדם, גרימת אינחוח, חוסר רוחה גופני, פחד והרעבה. כל זאת נעשה במתכוון ומתוך ידיעה.

האם היה מסוכנותו של רבי-החובל לעצור את הקאדטים ולהענישם, זאת יצטרך לק' בוע בית-המשפט. אולם עצם הפרשה, של' דברי כתב ההגנה של הנתבעים היתה, כמ' רד בלב ים, הינה סימפטום למצב בו הולכים ומתמעטים קציני ים ישראלים על אוניות ישראליות ואת מקומם ממלאים זרים.

זהו אולי גם הרקע לתופעות כמו התאר'

שביתת הרעב ושחרר אותנו כערב. למח' רת בבוקר כלאו אותנו מחדש בטענה ש' היתה לנו החוצפה לאכול בחדר אוכל קצי' ניס בו היינו אוכלים עד למקרה. נשאר' נו כלאים עוד ארבעה ימים, מתוכם יומיים כשהאוניה כבר עגנה בנמלה של העיר ניו-יורק.

בניו-יורק תיכננו שני העצורים להמלט מהאניה בעזרת חבלים ולהסגיר את עצמם לצלב האדום הבינלאומי. אלא שהם הוטסו לניו-ארליאנס שם הועלו על האניה הר' הכרמל שהחזירה אותם לארץ, כשהם נאל- צים לישון ולאכול על הסיפון, ללא רשות להכנס לבית האוניה או לזרז עם אנשי צוותה. כשחזרו העצורים למולדת פנו ל'